

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2011/18 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2014/88

Karar Günü:17.12.2014

R.G. Tarih-Sayı:7.2.2015-29260

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Adalet ve Kalkınma Partisi 2010 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 14.12.2011 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

2- Esas incelemenin yapılması için, Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Adalet ve Kalkınma Partisinin, Anayasa Mahkemesine verdiği 2010 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Sadettin CEYHAN tarafından heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2010 yılı gelirlerinin 127.137.210,40 TL, giderlerinin 115.017.064,63 TL olduğu, nakit mevcudu olarak devredilen tutarın ise 12.120.145,77 TL olduğu anlaşılmaktadır.

Partinin 2010 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2010 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Partinin Genel Merkez gelirleri 78.443.293,58 TL olarak gösterilmiş olup bunun 52.716.932,00 TL'si Devletçe yapılan yardımlardan, 538.265,74 TL'si bağışlardan, 3.319.166,79 TL'si parti mal varlığı gelirlerinden, 74,00 TL'si satış gelirlerinden, 46.916,66 TL'si sair

gelirlerden, 3.701.259,96 TL'si sene sonundaki borçlardan ve 18.120.678,43 TL'si geçen yıldan devreden nakit ve alacaklar toplamından oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin 2010 yılı gelirleri toplamı 48.693.916,82 TL olup bunun 2.529.532,29 TL'si üye, milletvekili ve aday aidatlarından, 17.528.940,00 TL'si genel merkez yardımlarından, 16.941.056,54 TL'si bağış ve yardımlardan, 20.935,35 TL'si parti mal varlığı gelirlerinden, 61.437,02 TL'si satış, faaliyet ve yayın gelirlerinden, 495.728,68 TL'si sair gelirlerden, 6.832.230,82 TL'si sene sonundaki borçlardan ve 4.284.056,12 TL'si geçen yıldan devreden nakit ve alacaklar toplamından oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezinin 2010 yılı giderleri toplamı 69.154.704,41 TL olup bunun 6.480.886,01 TL'si personel giderlerinden, 246.097,23 TL'si kira giderinden, 918.718,93 TL'si haberleşme giderinden, 209.604,75 TL'si basılı kağıt, kırtasiye ve diğer giderlerden, 2.216.168,92 TL'si ısınma, aydınlatma, temizlik giderinden, 913.447,43 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 17.528.940,00 TL'si teşkilata yardımlardan, 662.020,86 TL'si seyahat giderlerinden, 587.244,45 TL'si taşıma vasıta giderlerinden, 4.018.044,73 TL'si basın yayın ve tanıtım giderlerinden, 303.474,63 TL'si vergi, sigorta, noter ve mahkeme giderlerinden, 233.390,46 TL'si gelir getirici malzeme giderlerinden, 25.282.162,51 TL'si 12 Eylül referandum giderlerinden, 6.665.775,57 TL'si sair giderler ve 2.888.727,93 TL'si geçen yıldan kalan borçlardan oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2011 yılına devreden alacaklar ve nakit mevcudu 9.288.589,17 TL'dir.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede aşağıda uygun olmadığı belirtilenler dışındaki giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

1- Parti ile doğrudan ilgisi bulunmayan gazeteci, yazar, sanatçı, akademisyen, davetli ve diğer kişilere ait uçak bilet bedeli olarak aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak gösterilen 23.635,00 TL'nin parti bütçesinden ödenmesinin nedenlerinin açıklanması ve söz konusu kişilerin parti ile ilgili resmi görevlerinin belgeleriyle birlikte gönderilmesi Parti yetkililerden istenmiştir.

Mahsup Fişinin		Kendisi Adına Ödeme Yapılan Kişilerin Ad ve Soyadları (Ünvanı)	Yolculuk Nedeni	Tutar
Tarihi	No'su			

24.2.2010	328	Günseli ÖZEN OCAKOĞLU (Gazeteci)	Çalışmaya Katılım	303,00
		Meliha OKUR (Gazeteci)	Çalışmaya Katılım	413,00
		Şemsa OZAR (Akademisyen)	Çalışmaya Katılım	323,00
		Kadriye BAKIRCI (Akademisyen)	Çalışmaya Katılım	333,00
		İpek İLKARACAN (Akademisyen)	Çalışmaya Katılım	403,00
		Sibel ERASLAN (Gazeteci)	Çalışmaya Katılım	223,00
		Hülya GÜLBAHAR (Sivil Top.Temc.)	Çalışmaya Katılım	263,00
		Fatma BENLİ (Sivil Top.Temc.)	Çalışmaya Katılım	223,00
24.2.2010	329	Nuriye URAL (Yazar)	Eğitim Programı	243,00
		Pınar İLKARACAN (Sivil Top.Temc.)	Çalışmaya Katılım	263,00
		Esra TEKİL (Sivil Top.Temc.)	Çalışmaya Katılım	393,00
		Kadriye Bakırcı (Akademisyen)	Atölye Çalışması	343,00
		Neslihan AKBULUT (Akademisyen)	Çalışmaya Katılım	403,00

31.3.2010	866	Hüseyin PALA (Davetli)	Biriz İzmirizÇalıştayı	209,00
		Ebru AKEL (Davetli)	Biriz İzmirizÇalıştayı	209,00
		Yelda BAŞSARAÇ (Davetli)	Biriz İzmirizÇalıştayı	209,00
		Hüseyin PALA (Davetli)	Biriz İzmirizÇalıştayı	194,00
		Ebru AKEL (Davetli)	Biriz İzmirizÇalıştayı	259,00
		Yelda BAŞSARAÇ (Davetli)	Biriz İzmirizÇalıştayı	259,00
15.3.2010	618	Süheyl UYGUR (Davetli)	Sosyal İşler Org.	193,00
		Behzat UYGUR (Davetli)	Sosyal İşler Org.	193,00
		Ahmet UYGUR (Davetli)	Sosyal İşler Org.	193,00
15.3.2010	620	Emine UÇAK (Akademisyen)	Medya ve Kadın Çalış.	253,00
		Sibel ERASLAN (Gazeteci)	Medya ve Kadın Çalış.	223,00
		Funda ELBAŞ (Gazeteci)	Medya ve Kadın Çalış.	313,00
		Nurcan AKAD (Gazeteci)	Medya ve Kadın Çalış.	253,00

15.3.2010	622	Eyüp HAMİS (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
		Bülent ELMAS (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
		Oray YAY (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
		Göksel BAKTAGİR (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
		Selim GÜLER (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
		Emrullah ŞENGÜLLER (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
		Baki KEMANCI (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
		Yurdal TOKCAN (Sanatçı)	Kadın Hakları Zirvesi	303,00
15.3.2010	625	Sıtkı KARADENİZ (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	154,00
		Bilal GÖREĞEN (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	219,00
		Burcu Hilal GÖREĞEN (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	219,00
		Sıtkı KARADENİZ (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	124,00
		Bilal GÖREĞEN (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	79,00

		Burcu Hilal GÖREĞEN (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	79,00
		Buğra ÇANKIR (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	208,00
		Kemal ÇANKIR (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	208,00
		Nejla ÇANKIR (Davetli)	Sosyal İşler Davetlisi	208,00
22.3.2010	714	Kadriye Bakırcı (Akademisyen)	İstihdam Raporu	393,00
		İpek AJASILKKARACAN (Akademsyn)	İstihdam Raporu	413,00
		Salih MEMACAN (Gazeteci)	Teşkilat Toplantısı	263,00
9.4.2010	972	Salih MEMACAN (Gazeteci)	Üniversiteler Toplantısı	203,00
30.4.2010	1126	Sinan ÇETİN (Davetli)	Üniversite Programı	633,00
		Sinan ÇETİN (Davetli)	Üniversite Programı	60,00
		Salih MEMACAN (Gazeteci)	Üniversite Programı	263,00
		Emre AKÖZ (Üniversite Üyesi)	Üniversite Programı	392,00

30.4.2010	1128	Emine UÇAK ERDOĞAN (Gazeteci)	Toplantı	383,00
		Çiğdem BİNBAY (Öğr. Görevlisi)	Toplantı	238,00
		Hilal KAPLAN (Gazeteci)	Toplantı	333,00
		Seylan MUNGAN (Yazar)	Toplantı	313,00
27.5.2010	1315	Salih MEMACAN (Gazeteci)	Üniversite Programı	203,00
		Levent BİLGİ (Davetli)	Sempozyuma Katılım	174,00
		Salih MEMACAN (Gazeteci)	Üniversite Programı	463,00
27.5.2010	1316	Nazife ŞİŞMAN (Yazar)	Vekil Eşleri Toplantısı	407,00
		Süheyb ÖĞÜT (Yazar)	Teşkilat Çalışması	423,00
		Nazife ŞİŞMAN (Yazar)	Teşkilat Çalışması	423,00
4.6.2010	1413	Erdal DEMİRKIRAN (Gazeteci)	Teşkilat Programı	179,00
		Erdal DEMİRKIRAN (Gazeteci)	Teşkilat Programı	533,00
30.6.2010	1570	Salih MEMACAN (Gazeteci)	Teşkilat Programı	440,00

31.7.2010	1743	Serpil SANCAR (Davetli)	Dolmabahçe Buluşmaları	343,00
		Nazik IŞIK (Davetli)	Dolmabahçe Buluşmaları	443,00
		Halime GÜNER (Davetli)	Dolmabahçe Buluşmaları	443,00
		Sema KENDİRCİ (Davetli)	Dolmabahçe Buluşmaları	343,00
31.7.2010	1746	Zeynel Abidin ERDEM (İşadamı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	353,00
		Mehmet ÖZTEKİN (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	353,00
		Habibe ÖZTEKİN (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	353,00
		Rujin OLKER (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	214,00
		Tülay ÖZÇELİK (Menajer)	Nesiller Buluşuyor Prog.	503,00
		Bekir DÜNDAR (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	373,00
		Engin KARADEMİR (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	373,00
		Şahin KARADEMİR (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	373,00
		Engin SEVEN (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	373,00

		Ali BULAÇ (Gazeteci)	Nesiller Buluşuyor Prog.	373,00
		Rujin OLKER (Sanatçı)	Nesiller Buluşuyor Prog.	279,00
Toplam				23.635,00TL

Parti yetkililerinin göndermiş oldukları açıklama, “İLGİ: 20.02.2014 tarih ve Denetim Grubu (24)/3784/2014-9941 (24.02.2014-591149) sayılı yazınız.

İlgili yazınızda, Partimizin 2010 yılı kesin hesabı ve ekindeki gelir gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme sonucunda, aşağıda yer alan konularla ilgili olarak bilgilerimize ihtiyaç duyulduğu beyan edilmektedir. Sorulan hususlarla ilgili açıklamalarımız aşağıda sunulmuştur. Ancak açıklanması istenilen konuların 25.02.2011 tarih ve 27857(mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 Sayılı Kanunun 180. Maddesinde yapılan değişiklik sonucunda yasaya aykırılık teşkil etmemektedir. Ayrıca 18.04.2013 tarih ve 28622 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6456 Sayılı Kanununun 54. maddesi ile 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun 74’ncü maddesi ile eklenen Geçici 19. maddesinde “anılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Anayasa Mahkemesi tarafından sonuçlandırılmamış denetimler hakkında da uygulanır” hükmü eklenerek değişiklik yapılmıştır. Lehimize olan söz konusu bu yasa değişikliğinin henüz mali denetim kararı verilmemiş olan geçmiş yıllara ait hesaplarımızın denetiminde de göz önünde tutularak değerlendirilmesini talep etmekteyiz.

Bu maddede parti ile doğrudan ilgisi bulunmayan gazeteci, yazar, sanatçı, akademisyen, davetli ve diğer kişilere ait uçak bilet bedellerinin parti bütçesinden ödenmesinin nedenleri sorulmaktadır. Öncelikle Parti Tüzüğümüzün 88. maddesinde “Parti teşkilat kademelerince, yukarıda sayılanlar dışında partinin tüzük, yönetmelik, program ve kararlarında belirtilen konuları tanıtmak, hayata geçirmek, yerel, ülke veya dünya ölçeğinde var olan sorunlarla ilgili araştırma, plan, proje ve stratejiler üretmek amacıyla hal ve vaziyetin gerekli kıldığı konularda ve zamanlarda, partili veya partili olmayan uzman kişilerden, iş ve amaçlanan hizmetin niteliğine göre, ücretli veya ücretsiz, sürekli veya geçici çalışacak şekilde genel merkez bünyesinde yahut il, ilçe ve beldeler düzeyinde ve yaygın şekilde çalışma grup ve komisyonları oluşturulabilir. Süreli veya süresiz yayınlar yapılabilir.” hükümleri mevcuttur. Buna göre partide bir görevi olsun ya da olmasın çalışmalarımıza katkı verebilecek herkesi davet edip onların bilgi ve tecrübelerinden yararlanılması amaçlanmıştır. Burada konu edilen hususların bu bağlamda değerlendirilmesini talep ediyoruz. Yapılan işlerin detayları ise aşağıdaki gibidir:

24.02.2010-328:Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızca 05.02.2010 tarihinde Genel Merkez binamızda kadın istihdamının artırılmasının önündeki engeller ve somut çözüm önerilerinin tartışıldığı bir çalıştay düzenlenmiştir. Bu çalıştaya sivil toplum temsilcileri, akademisyenler, gazeteciler ve partimizden milletvekilleri ile Merkez Yürütme Kurulu üyeleri davet edilmiştir. Bu nedenle sözü edilen kişilerin Partimizce davet edilmeleri nedeni ile ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-1)

24.02.2010-329:Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızca Genel Merkez binamızda kadın-erkek eşitliği ile ilgili sorunlar ve yeni çözüm önerilerinin paylaşıldığı bir çalıştay

düzenlenmiştir. Bu çalışmaya Partimizce davet edilen kişilerin ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-2)

31.03.2010-866:Genel Merkez Sosyal İşler Başkanlığımızca 26 Mart 2010 tarihinde İzmir’de Sosyal Sorumluluk Kapsamında İzmir Tolerans ve İş Çalıştayı - Bir’iz İzmir’iz Sloganı ile gerçekleştirilen bir etkinlik yapılmıştır. İzmir Mövenpick otelde gerçekleştirilen toplantıya İzmir’in önde gelen Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcileri, akademisyenleri ile sanatçıların katılımı sağlanmış, İzmir’in turizm, sağlık, eğitim gibi konularda başlıca sorunlarının tespiti hedeflenmiştir. Konuklar ağırlıklı olarak İzmir’den katılım sağlamış, İzmir dışında yaşayan İzmirli de konuk olarak bu etkinlikte ağırlanmıştır. Bu nedenle ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-3)

15.03.2010-618 - 15.03.2010-625:Genel Merkez Sosyal İşler Başkanlığımıza bağlı olarak çalışmalarını yürüten Engelliler Koordinasyon Merkezi tarafından 5 Mart 2010 tarihinde Ankara Ak Parti Genel Merkez Konferans Salonunda gerçekleştirilen, Engellilerimize farkındalık yaratmak ve konuyu gündeme taşımak amacıyla geniş katılımlı ve kamuoyunda ses getiren bir etkinlik yapılmıştır. Programın amacı, ülkemizde yaşayan engellilerin zorluklara rağmen hedeflerinden vazgeçmemiş, sanatta, sporda ve daha birçok farklı alanlarda başarılarla imza atmış kişilerin başarılarına ortak olmak ve ülkemizde var olan 8,5 milyon engellimize de hayata bağlılıkları ve alanlarına gösterdikleri hassasiyet ile örnek olmalarını sağlamaktır. Sayın Genel Başkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN ve Eşinin katılımı ile gerçekleştirilen “Hayata Sarılmak” adlı sunum, Partimizin daveti üzerine Süheyl ve Behzat UYGUR tarafından yapılmıştır. Partimizce davet edilen kişilerin ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-4)

15.03.2010-620:Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızca 17 Şubat 2010 tarihinde Genel Merkez binamızda 2010 yılı eylem planı çerçevesinde şiddet, istihdam, eşitlik, medya konularında çalışmalar düzenlenmiştir. “Kadın ve Medya” konusu tartışılmıştır. Bu çalışmalara Partimizce davet edilen kişilerin ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-5)

15.03.2010-622:Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızca Genel Merkez binamızda 8 Mart 2010 tarihinde Uluslararası Kadın Hakları Zirvesi yapılmıştır. Bu zirveye birçok kesimden kişi davet edilmiştir. Sözü edilen kişilerin Partimizce Kadın Hakları Zirvesine davet edilmeleri nedeni ile ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-6)

22.03.2010-714:Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığımızın 16.03.2010 tarihinde Van’da düzenlediği üniversiteliler teşkilat toplantısına Sayın Salih MEMECAN’ı konuşmacı olarak davet etmemiz nedeni ile ulaşım gideri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-7) Ayrıca Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızca “kadın istihdamı” raporu hazırlanmıştır. Raporu hazırlayan akademisyenler aynı zamanda sunumunu da yapmışlardır. Bu nedenle ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir.

09.04.2010-972:Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığımızın 09.04.2010 tarihinde Muğla’da düzenlediği toplantıya Sayın Salih MEMECAN’ı konuşmacı olarak davet etmemiz nedeni ile ulaşım gideri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-8)

30.04.2010-1126:Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığımızın 29.04.2010 tarihinde Erzurum’da düzenlediği medya konulu toplantıya Sayın Salih MEMECAN’ı, 29.04.2010 tarihinde Batman’da düzenlediği Gündem Değerlendirmesi Konulu söyleşimize Emre AKÖZ’ü ve 20.04.2010 tarihinde İzmir’de düzenlediği öğrencilerimize yönelik medya konulu toplantımıza Sayın Sinan ÇETİN’i konuşmacı olarak davet etmemiz nedeni ile ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-9)

Esas Sayısı:2011/18 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2014/88

30.04.2010-1128:Bu maddede sözü edilen kişiler Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızın değişik tarihlerdeki çalışmalarına katkı vermeleri için davet edilmeleri nedeni ile ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir.

27.05.2010-1315:Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığımızın 09.05.2010 tarihinde Şanlıurfa'da düzenlediği Sempozyuma Sayın Levent BİLGİ'yi, 08.05.2010 tarihinde Konya'da düzenlediği medya konulu toplantı ile 11.05.2010 tarihinde Trabzon'da düzenlediği üniversiteliler toplantısına Sayın Salih MEMECAN'ı konuşmacı olarak davet etmemiz nedeni ile ulaşım gideri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-10)

27.05.2010-1316:Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızca 12 Mayıs 2010 tarihinde Genel Merkez binamızda Sayın Genel Başkanımızın Eşi Emine ERDOĞAN Hanımefendi'nin katıldığı "İnternet Kullanımının Hayatımıza Etkileri" konulu genişletilmiş 23. dönem Milletvekili Eşleri toplantısı düzenlenmiştir. Sözü edilen kişiler bu toplantıya konuşmacı olarak Partimizin daveti üzerine katılmışlardır. Bu nedenle ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-11)

04.06.2010-1413:Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığımızın 22.05.2010 tarihinde Diyarbakır'da, 25.05.2010 tarihinde de Van'da düzenlediği üniversiteliler teşkilat toplantısına Sayın Erdal DEMİPVKIRAN'ı konuşmacı olarak davet etmemiz nedeni ile ulaşım gideri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-12)

30.06.2010-1570:Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığımızın Erzurum'da düzenlediği Üniversiteler Teşkilat toplantımızda Sayın Salih MEMECAN'ı konuşmacı olarak davet etmemiz nedeni ile ulaşım gideri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-13)

31.07.2010-1743:Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığımızca İstanbul'da "Dolmabahçe Buluşmaları" adlı bir etkinlik düzenlenmiştir. Sözü edilen kişiler bu etkinliğe Partimizce davet edilmişlerdir. Bu nedenle ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir.

31.07.2010-1746 (17.12.2010-2781):Genel Merkez Sosyal İşler Başkanlığına bağlı çalışmalarını yürüten Yaşlılar Koordinasyon Merkezi tarafından 11 Aralık 2010 tarihinde Mardin'de, Sosyal Sorumluluk etkinlikleri kapsamında "Nesiller Buluşuyor" adlı bir organizasyon düzenlenmiştir. Organizasyonun ilki İstanbul'da, ikincisi İzmir'de, üçüncüsü ise Sayın Genel Başkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın katılımı ile Mardin Artuklu Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Programın amacı, alanında tanınmış iş adamı, akademisyen, gazeteci ve sanatçılar ile üniversite gençlerini bir araya getirerek tecrübe paylaşımını sağlamaktır. Bu nedenle davet ettiğimiz kişilerin ulaşım giderleri parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-14)

EK-1: Sn. Doç.Dr. Şemsa ÖZAR ve Sn. Doç. Dr. Kadriye BAKIRCI'nın davet yazılarının suretleri ve program detayları.

EK-2: Katılımcılara gönderilen davet yazısı sureti.

EK-3: Çalıştayın içeriğini anlatan üst yazı ve katılımcılar listesi.

EK-4: Etkinliğin içeriğini anlatan üst yazı, katılımcılar listesi, etkinlikle ilgili resimler, basında çıkan haber kupürleri ve davetiye örneği.

EK-5: Katılımcılara gönderilen davet yazısı sureti, katılımcılar listesi ve program taslağı.

EK-6: Program taslağı ve davetiye örnekleri.

EK-7: Sn. Salih MEMECAN'ın davetiye yazısının sureti.

EK-8: Sn. Salih MEMECAN'ın davetiye yazısının sureti.

EK-9: Sn. Salih MEMECAN, Sn. Emre AKÖZ ve Sn. Sinan ÇETİN'in davetiye yazısının suretleri.

EK-10: Sn. Levent BİLGİ ve Sn. Salih MEMECAN'ın davetiye yazısının suretleri.

EK-11: Davetiye yazısı örneği ve toplantı programı.

EK-12: Sn. Erdal DEMİRKIRAN'ın davetiye yazılarının sureti.

EK-13: Sn. Salih MEMECAN'ın davetiye yazısının sureti.

EK-14: Faaliyetin içeriğini anlatan üst yazı, katılımcılar listesi, toplantı tanıtım broşürü örneği, toplantıya ait fotoğraflar ve basında çıkan haberlere ait kupürler.

EK-15: Kartvizit örneği.

EK-16: Banka dekontlarının suretleri.” şeklindedir.

Siyasi partilerin bütçelerinden yapabilecekleri harcamalar, partilerin siyasi amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılması gerekli harcamalardır. Bu harcamalar mal ve hizmet alımı olabileceği gibi parti tarafından gerekli görülen diğer harcamalar da olabilir. Ancak, parti bütçesinden gerçekleştirilen harcamaların siyasi parti faaliyetleriyle illiyet bağının bulunması gerekmektedir.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, “Siyasi partilerin giderleri amaçlarına aykırı olamaz. Bir siyasî partinin bütün giderleri, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılır.”; 74. maddeye eklenen fıkrada, “Siyasi partiler amaçlarına ulaşmak için gerekli gördükleri siyasi faaliyetleri kapsamında her türlü harcama yapabilirler.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hususlar dikkate alındığında, söz konusu toplantıların siyasi parti amaçları doğrultusunda gerçekleştirilmesi ve ilgili kişilerin bilgi ve tecrübelerinden istifade amacıyla davet edilmesi ve katılımcı listelerinde isimleri bulunması nedeniyle, yapılan 23.635,00 TL'lik harcamanın 15.382,00 TL'lik kısmının usulüne uygun olduğunun kabulü gerekir.

Diğer taraftan, programlara katılmaları için kendilerine davetiye gönderilmeyen veya davetiyeleri tarafımıza sunulmayan ve katılımcı listelerinde de isimleri bulunmayan kişilerle ilgili harcamaların parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden; 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesine aykırı olarak yapılan toplam 8.253,00 TL'nin, aynı Kanun'un 75. maddesi hükmü uyarınca Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2- Aşağıdaki tabloda yer alan kişilere ait kartvizit bedelinin Parti bütçesinden ödenmesinin nedenlerinin açıklanması sorulmuştur.

Mahsup Fişinin		Kendisi Adına Ödeme Yapılan Kisilerin Adı ve Soyadı (Ünvanı)	Tutar
Tarihi	No'su		

25.1.2010	157	A. Mehmet ÇAKIR (Genel Başkan Danışmanı, Asistanı)	106,20
		Çiğdem KARAASLAN (MKYK Üyesi)	212,40
		Doç. Dr. Mazhar BAĞLI (MKYK Üyesi)	
8.2.2010	241	Dr. İsmail SAFİ (Genel Sekreter Yard.)	212,40
		Osman KÖKSAL (Genel Sekreter Yard.)	
26.2.2010	367	Mustafa KURT (Teşkilat Başkanı)	318,60
		Mustafa DEMİR (Yerel Yönetimler Başkanı)	
		Neslihan CENK (Sosyal İşler Başkanı)	
Toplam			849,60 TL

Parti yetkilileri göndermiş oldukları açıklamada, “Bu maddede sorulan kartvizitler, ekte örneğinde görüleceği üzere Partimizin amblemi ve unvanını gösteren kurumsal kimliğe uygun renklerle hazırlanmış bir kartvizittir. Parti yöneticilerimiz tarafından kullanılan ve partimizce bastırılan kartvizitler, partimizin temsili ile ilgili malzemedir ve bu nedenle parti bütçesinden ödenmiştir. (EK-15)” demişlerdir.

Kartvizit bastırılan kişilerin parti yöneticileri olması sebebiyle yapılan 849,60 TL’lik giderin parti bütçesinden ödenmesinin usulüne uygun olduğunun kabulü gerekir.

3- Aşağıdaki tabloda yer alan fazla miktarda alınan kitapların parti bütçesinden ödenmesinin nedenlerinin açıklanması sorulmuştur.

Mahsup Fişinin		Kitabın Adı - Yazarı (Miktarı)	Tutar
Tarihi	No’su		
9.4.2010	975	Tarihe Düşülen Notlar - Yalçın AKDOĞAN (2000 Adet)	13.000,00

Esas Sayısı:2011/18 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2014/88

25.10.2010	2266	İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın – Yalçın AKDOĞAN (500 Adet)	3.780,00
27.12.2010	2863	Recep Tayyip ERDOĞAN: Bir Liderin Doğuşu (2000 Adet)	27.000,00
Toplam			43.780,00 TL

Parti sorumluları göndermiş oldukları açıklamada, “*Bu maddede konu edilen kitaplar, parti teşkilatımıza dağıtılmak üzere satın alınmıştır. İçeriklerinde sayın genel başkanımızın hayatından kesitler, ülke sorunlarına, insan haklarına ve demokrasiye bakış açısı yer almaktadır. Ayrıca AK Partinin kurulmasına sebep olan olaylar vb. konular anlatılmaktadır. Bu nedenle parti bütçesinden ödenmiştir.*” demişlerdir.

Alımı yapılan kitaplardan bir kısmının Parti Genel Başkanı’nın siyasi hayatıyla ilgili, bir kısmının da Partinin Avrupa Birliği ve iç meselelerle ilgili siyasi düşünceleriyle ilgili olması ve bu kitapların Parti teşkilatlarına dağıtılması nedeniyle yapılan 43.780,00 TL’lik giderin Parti bütçesinden ödenmesinin usulüne uygun olduğunun kabulü gerekir.

4- Yerel televizyon temsilciler toplantısı için konaklama ve ulaşım gideri olarak 16.662,70 TL’nin Parti bütçesinden ödenmesinin nedenlerinin açıklanması parti yetkililerinden sorulmuştur.

Mahsup Fişinin		Fatura Seri No - Kim Adına	Tutar
Tarihi	No’su		
08.03.2010	513	8851- Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	1.260,00
		166993- Cihan Otomotiv	159,30
		166992- Cihan Otomotiv	1.274,40
		701456- Gürler İnşaat Turizm ve Ticaret A.Ş.	6.789,00
		9041- Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	7.180,00

Toplam	16.662,70 TL
---------------	---------------------

Parti yetkilileri göndermiş oldukları açıklamada, “*Siyasi Partiler için medya çok önemli bir araçtır. Ulusal ve yerel medyanın da Partimizle ilgili haberleri doğru vermelerini çok önemsiyoruz. Bu nedenle önde gelen yerel medya temsilcilerini Genel Merkezimize geleneksel olarak davet edip bilgilendirme yapmaktayız. Kendilerine ulaşan haberlerin Partimizden teyit edilmeden kullanılmamasının önemini vurgulamaktayız. Bu amaçla davet ettiğimiz yerel medya temsilcilerinin sadece otel konaklama giderleri ile kaldıkları otelden Genel Merkezimize ulaşımının sorunsuz bir şekilde sağlanması için yapılan otobüs kiralama giderleri Partimiz bütçesinden karşılanmıştır.*” demişlerdir.

Siyasi partilerin bütçelerinden yapabilecekleri harcamalar, partilerin siyasi amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılması gerekli harcamalardır.2820 sayılı Kanun’un 70. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, “*Siyasi partilerin giderleri amaçlarına aykırı olamaz. Bir siyasî partinin bütün giderleri, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılır.*”; 74. maddeye eklenen fıkroda, “*Siyasi partiler amaçlarına ulaşmak için gerekli gördükleri siyasi faaliyetleri kapsamında her türlü harcama yapabilirler.*” hükümleri yer almaktadır.

Bir siyasi partinin politikalarının, faaliyetlerinin, o siyasi partiyle ilgili gelişmelerin takip edilmesi ve yazılı veya görsel medyada paylaşılması gazetecilerin görevidir. Basın mensuplarının siyasi partilerin toplantı veya organizasyonları izlemek ve/veya buradan haber yapmak amacıyla yapacakları giderler de kendi kuruluşları tarafından karşılanması gereken yönetim giderleridir. Dolayısıyla, bu giderlerin Parti tarafından karşılanması 2820 sayılı Kanun’un 70. maddesinde belirtilen, “*siyasi partilerin giderlerinin amaçlarına aykırı olamayacağı*” hükmüne aykırıdır. Basın mensuplarının yapacakları giderlerin kendi kuruluşları tarafından karşılanması gereken yönetim gideri olduğu dikkate alındığında, basın mensuplarının giderlerinin Parti yerine kendi ait oldukları kuruluşlarca karşılanması gerektiği sonucuna varılmıştır. Haber, yorum ve gözlem amacıyla yapılan gazetecilik faaliyetinin gideri Parti bütçesinden karşılanamayacağından 16.662,70 TL’nin Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

5- 06 AK 7886 plakalı 2008 Audi marka aracın İzmir’de kaza yapması sonucu, tamir bedeli olarak 22.3.2010 tarih ve 711 no’lu mahsup fişiyle ödenen toplam 5.851,40 TL’nin, zorunlu trafik sigortası/kasko kapsamında karşılanması gerekirken karşılanmayıp Parti bütçesinden ödenmesinin nedenlerinin açıklanması; buna ilişkin olarak sigorta şirketlerinden Partiye herhangi bir ödeme yapıldı ise makbuzunun gönderilmesi parti yetkililerinden istenmiştir.

Parti yetkilileri göndermiş oldukları açıklamada, “*Bu maddede belirtilen hasar bedeli ile ilgili olarak kasko firmasından 27.04.2010 tarih ve 1078 nolu mahsup fişi ile 4.886,00 TL, 01.06.2010 tarih ve 1361 nolu mahsup fişi ile de 879,00 TL olmak üzere toplam 5.765,00 TL tahsil edilmiş olup buna ilişkin banka dekontları (EK-16)’de sunulmuştur.*” demişlerdir.

Zorunlu trafik sigortası/kasko kapsamında sigorta firması tarafından karşılanması gerekirken karşılanmayıp Parti bütçesinden ödemesi yapılan toplam 5.851,40 TL’nin 5.765,00 TL’sinin ilgili firma tarafından Partiye ödenmesinden dolayı denecek kalmamıştır. Ödemesi yapılmayan 86,40 TL’nin Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin 2010 yılı giderleri toplamı 45.862.360,22 TL olup bunun 3.453.108,64 TL'si personel giderlerinden, 5.866.467,11 TL'si kira giderinden, 3.657.897,30 TL'si haberleşme giderlerinden, 996.840,63 TL'si basılı kağıt, kırtasiye ve diğer giderlerinden, 2.776.522,58 TL'si ısınma, aydınlatma, temizlik giderlerinden, 9.645.504,95 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 230.165,10 TL'si teşkilata yardımlardan, 703.420,41 TL'si seyahat giderlerinden, 1.255.796,37 TL'si taşıma vasıta giderlerinden, 3.901.153,67 TL'si basın yayın ve tanıtım giderlerinden, 1.751.155,10 TL'si vergi, sigorta, noter ve mahkeme giderlerinden, 568.516,68 TL'si gelir getirici malzeme giderlerinden, 674.304,74 TL'si 12 Eylül referandum giderlerinden, 4.361.066,40 TL'si sair giderlerden ve 6.020.440,54 TL'si geçen yıldan kalan borçlardan oluşmaktadır.

Parti il ve bağlı ilçe örgütlerinin 2011 yılına devreden nakit ve alacaklar mevcudu 2.831.556,60 TL'dir.

Parti il örgütlerinin 2010 yılı kesin hesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C- Parti Mallarının İncelenmesi

Partinin 2010 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede taşınmaz mal ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

Partinin 2010 yılı içinde edindiği 359.955,25 TL tutarındaki taşınır mal, menkul kıymet ve telif hakkının 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Adalet ve Kalkınma Partisinin 2010 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1- Partinin 2010 yılı kesin hesabında gösterilen 127.137.210,40 TL gelir ve 115.017.064,63 TL gider ile 12.120.145,77 TL gelecek yıla nakit devrinin kasa ve banka devrinin Hazineye gelir kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesine aykırı olarak partinin amaçlarına uygun olmayan ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmeyen 25.002,10 TL karşılığı parti malvarlığının, 2820 sayılı Kanun'un 75. maddesi uyarınca Hazineye irat kaydedilmesine,

17.12. 2014 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye	Üye	Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN

Esas Sayısı:2011/18 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2014/88

Üye

Engin YILDIRIM

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN

Üye

Muammer TOPAL

Üye

Zühtü ARSLAN

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN